

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **B. J.**, zastoupeného Mgr. Milanem Popelkou, advokátem, se sídlem nám. T. G. Masaryka 11, Prostějov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 10. 2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 4. 2008, č. j. 21 Cad 8/2005 - 128,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu Mgr. Milanu Popelkovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 952 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal včas kasační stížnost proti v záhlaví blíže označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) ze dne 13. 10. 2004, č. X, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též „zákon o důchodovém pojištění“). V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná uvedla, že podle posudku lékaře OSSZ v Šumperku ze dne 4. 10. 2004 není stěžovatel plně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost

soustavné výdělečné činnosti pouze o 40 %. Žalovaná dále pak citovala ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, podle něhož je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %. Vzhledem k tomu, že k takovému poklesu u stěžovatele nedošlo, nadále mu náleží částečný invalidní důchod.

Proti rozhodnutí žalované podal stěžovatel žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 17. 4. 2008, č. j. 21 Cad 8/2005 - 128, tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozsudku krajský soud poukázal na závěry dvou posudkových komisí, které ve věci posuzovaly zdravotní stav stěžovatele a dospěly ke shodnému závěru, že k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí nebyl stěžovatel plně invalidní. Bylo poukázáno na to, že soud, který sám nemá medicínských znalostí, nemůže přezkoumávat věcnou správnost odborných závěrů posudkové komise. Pokud má soud pochybnosti o věcné správnosti posudku, nemůže jej nahradit vlastním názorem, ale musí posudkové komisi uložit, aby posudek doplnila, případně může ustanovit jinou posudkovou komisi, aby se vyjádřila ke správnosti již podaného posudku. V dané věci takto soud postupoval, když vzhledem k námitkám stěžovatele a za účelem objektivního posouzení jeho zdravotního stavu vyžádal posudek i od Posudkové komise MPSV v Brně. Výsledné hodnocení uvedených posudkových orgánů je shodné, závěry posudků jsou podloženy obsahem lékařských nálezů o vyšetření stěžovatele na odborných lékařských pracovištích i vlastní vyšetření stěžovatele při jednání komise. Krajský soud proto považuje posouzení zdravotního stavu stěžovatele k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí posudkovými komisemi za úplné, odborné a přesvědčivé, neboť posudkové komise v posudku uvedly, z jakých lékařských nálezů o zdravotním stavu stěžovatele vycházely, jaká zjištění z nich učinily a jak je hodnotily. Stanovily pracovní omezení, která stěžovatel má a určily okruh zaměstnání, která je stěžovatel při dodržení stanovených pracovních omezení schopen vykonávat. Závěr posudkových orgánů považuje krajský soud za zcela jednoznačný, pokud jde o zjištění, že stěžovatel nebyl plně invalidní a tento závěr nebyl zpochybněn ani v průběhu přezkumného řízení. Nebyl shledán důvod k vyžádání znaleckého posudku, jak to stěžovatel navrhoval, ani k vyžádání EMG vyšetření. Bylo poukázáno na to, že soud přezkoumává výrok správního rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době jeho vydání, a v projednávané věci jde o rozhodnutí ze dne 13. 10. 2004. Nově zjištěné poznatky o zhoršení zdravotního stavu stěžovatele by mohly být důvodem jen pro podání nové žádosti o požadovanou dávku důchodového pojištění. Krajský soud opětovně zdůraznil, že posouzení zdravotního stavu stěžovatele pro účely tohoto přezkumného řízení považuje za dostačující, v posouzení zdravotního stavu posudkovými komisemi není rozpor, který by bylo třeba revizním znaleckým posudkem odstranit, jestliže stěžovatel je stále poživitelem částečného invalidního důchodu. Zjištěný pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele ve výši 35 % je nižší než 66 % a u stěžovatele se nejedná ani o zdravotní postižení podle přílohy č. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb. Stěžovatel tak k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí v souhrnu nesplňoval žádnou z podmínek plné invalidity, jak jsou vymezeny v ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Krajský soud proto žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy z důvodu vad řízení, spočívajících v tom, že skutková

podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Uvedl, že konkrétně namítal, že nebyl v rámci řízení dosud správně vyšetřen, nebyl náležitě zjištěn skutkový stav, o kterém by nebyly důvodné pochybnosti, když navrhoval důkaz novým revizním znaleckým posudkem, protože znalecké posudky jak z Hradce Králové, tak z Brna, jsou nesprávné a nehodnotí náležitě jeho zdravotní stav. Trvá na tom, že nikdo nehodnotil jeho základní postižení, kterým je postižení dolních končetin, když trpí značnou artrózou a nebylo provedeno žádné objektivní vyšetření, např. PMG, a to jak u nohou, tak u zad, ačkoliv taková možnost byla. Stěžovatel zdůrazňuje, že v žádném případě s ohledem na velmi špatný zdravotní stav nebyl schopen k době vydání rozhodnutí žalované vykonávat vůbec žádnou práci, což by mělo být prokázáno doplněním dokazování o navržený znalecký posudek, který však krajský soud odmítl provést bez dalšího a bez náležitého odůvodnění. Z tohoto důvodu pak byl nesprávně a nedostatečně zjištěn skutkový stav a z toho pak byl vyvozen i nesprávný právní závěr, kdy žaloba byla zamítnuta, přičemž rozhodnutí považuje stěžovatel za nesprávné a nespravedlivé. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc tomuto soudu vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a pro tento důvod je kasační stížnost shledána přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tj. vady řízení před správním orgánem, protože však v této souvislosti namítá, že krajský soud neprovedl jím navrhovaný důkaz (zejména se jednalo o návrh na vypracování znaleckého posudku), je zřejmé, že tím má na mysli důvod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. jinou vadu řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Jak již správně uvedl krajský soud, posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou; soud k ní nemá potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, jimž tyto znalosti svědčí, aby se o těchto otázkách vyslovily. Soud pak hodnotí veškeré důkazy v řízení takto získané. V řízení, které je přezkumným řízením vůči rozhodnutí žalované, soud opatřil posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v souladu s § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Pro rozhodnutí soudu tak má zcela zásadní význam právě závěr vyslovený v posudku odborné lékařské komise. Z toho důvodu musí z posudku vyplývat, že komise zasedala v řádném složení podle § 3 vyhlášky 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, dále ve smyslu § 3 odst. 8 ve spojení s § 1

odst. 2 této vyhlášky musí z posudku vyplývat, zda a jak přihlédla komise při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti k výsledku vlastního šetření, zda a jak vycházela z lékařských zpráv a posudků vypracovaných odbornými lékaři o zdravotním stavu posuzovaného. Posudek musí konečně obsahovat posudkový závěr, ze kterého vyplývá posouzení jednak zdravotního stavu posuzovaného, v případě dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i zdravotní postižení, které je jeho příčinou (§ 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb.), a jednak posouzení poklesu schopnosti jeho soustavné výdělečné činnosti.

Posudek, který zcela splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení uplatňující nárok na důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá a ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity (ať plné či částečné) závisí především. Důležitým pravidlem, které nutno zvláště zdůraznit, je ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., jež stanoví, že při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době správního orgánu. To znamená, že posudková komise musí ozřejmit své závěry právě ve vztahu k období, kdy bylo vydáno rozhodnutí ohledně invalidního důchodu.

Krajský soud si v řízení o žalobě proti rozhodnutí o žádosti o přiznání plného invalidního důchodu opatřil lékařský posudek vypracovaný Posudkovou komisí MPSV v Hradci Králové. S ohledem na námítky stěžovatele vůči závěrům tohoto posudku byl vyžádán srovnávací posudek vypracovaný Posudkovou komisí MPSV v Brně. Posledně uvedená komise velmi podrobně zkoumala zdravotní postižení stěžovatele a dospěla k závěru, že za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele považuje progredující artrotické postižení s projevy algii zvláště v C a Th úseku páteře, pravého kolenního kloubu a pravého zápěstí s výše popsaným rentgenologickým nálezem a funkčním omezením, proto stanovila míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované na 25 %. Procentní míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti byla stanovena na horní hranici uvedené v kapitole XV, oddíl F, položka 2b vyhlášky č. 284/1995 Sb. po komplexním posouzení se zřetelem k závažnosti ostatních zdravotních postižení, která se na dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu posuzovaného podílejí (tato další zdravotní postižení byla v posudku podrobně uvedena). S ohledem na dosaženou kvalifikaci stěžovatele a dříve vykonávanou výdělečnou činnost posudková komise zvýšila míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti podle § 6 odst. 4 uvedené vyhlášky o 10 %, tj. na celkových 35 %, odlišně od lékaře pověřeného vypracováním posudku pro OSSZ Šumperk i Posudkové komise MPSV v Hradci Králové. Pro zvolení jiného zdravotního postižení, které se rozhodujícím způsobem podílí na míře poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele či zařazení zdravotního postižení do jiné kapitoly a položky a tím stanovení jiné hodnoty míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se posudková komise zabývala, ale nenalezla pro takové řešení oporu a objektivní podklady v odborných nálezech. U stěžovatele se nejedná o žádné z postižení uvedených v příloze č. 3 a č. 4 uvedené vyhlášky, jeho zdravotní stav není funkčním dopadem a důsledky srovnatelný s postiženími uvedenými v těchto

přílohách. Posudkové zhodnocení zdravotního stavu stěžovatele bylo provedeno na základě prostudování jeho kompletní spisové a zdravotní dokumentace, jež tvoří součást spisu. Z hlediska výše naznačených požadavků na úplnost a přesvědčivost odborného lékařského posudku, se tedy posudková komise ve svém posudku podle Nejvyššího správního soudu dostatečně obsáhle vyjádřila a své lékařské závěry přesvědčivě odůvodnila. Ve vztahu ke stěžovatelově kasační námitce spočívající v požadavku vyhotovení odborného znaleckého posudku z oboru zdravotnictví Nejvyšší správní soud uvádí, že zejména obsah posudku podaného Posudkovou komisí MPSV v Brně nevzbuzuje pochybnosti o své úplnosti a správnosti, přičemž obě posudkové komise došly ke shodným závěrům, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro přiznání plného invalidního důchodu. Vzhledem k tomu, že lékařské závěry se v otázce hodnocení stěžovatelova zdravotního stavu shodují, pro doplnění dokazování ustanovením soudního znalce z oboru zdravotnictví není dán důvod (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 - 48, dostupný na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud se tudíž shoduje s názorem krajského soudu, že pro doplnění dokazování znaleckým posudkem nebyl dán důvod.

Nejvyšší správní soud proto neshledal v postupu krajského soudu žádnou vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí a vzhledem k uváděným závěrům posudkových komisí, které posoudily míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele pod hranici nutnou pro přiznání plné invalidity, dospěl zdejší soud k závěru, že ani řízení před správním orgánem netrpělo vadami, jež by měly za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Kasační stížnost byla proto jako nedůvodná zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší, žalované, ač byla v řízení úspěšná, takové právo ze zákona nenáleží.

Krajským soudem ustanovený zástupce stěžovatele požadoval za zastoupení stěžovatele odměnu za jeden úkon, a to za sepsání kasační stížnosti, v částce 500 Kč s připočtením režijního paušálu ve výši 300 Kč a zvýšení odměny o 19 % DPH na celkovou částku 952 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený advokát účtovaný úkon ve věci provedl (doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d/ advokátního tarifu) a doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, byla mu požadovaná částka ve výši 952 Kč přiznána.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

Brně dne 26. listopadu 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu

